Ч. 27 (13.925). Львів, субота 2. лютого 1935. Pocztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Летунська політика Злучених Держав.

ВАШИНҐТОН, 1. 2. ПАТ. През. Рузвельт переслав конгресові звіт спеціяльної комісії, яка опрацювала напрямні летунської політики. Комісія доручає створити нові летунські шляхи над Атлантійським і Тихим Океаном, понад які літали би літаки і цепеліни. Крім того комісія пропонує збільшити число літаків сухопутної армії до 2.320 літаків, маринарки до 1.900 літаків.

Прем. Флянден і мін. Ляваль у Льондоні.

ЛЬОНДОН, 1. 2. ПАТ. Вчора вечором приїхали до Льондону прем. Флянден і мін. Ляваль. Французьких державних мужів привитали прем. Мекдональд, мін. Саймон, мін. Іден, генеральний секретар британійського кабінету, члени французької амбасади і численні закордонні журналісти.

Оба французькі гості замешкали в готелю Савой. Вечір провели в міністра летунства льорда Льондондері. Нині прем. Флянден був на обіді в міністра Льондондері. На обіді були теж прем. Мекдональд, мін. Саймон, заступник премієра Болдуін, міністр скарбу Н. Чемберлен. Балачки про загальне політичне положення почалися щойно нині. В усіх розмовах братиме участь Болдуін.

Большевики не згодяться на демілітаризацію на Далекому Сході.

МОСКВА ПАТ. На конґресі совітів забрав слово голова ради комісарів Молотов і дав відповідь японському міністрові закордонних справ Гіроті на його заяву в парляменті у справі демілітаризації на Далекому Сході. Большевицький уряд радів, що Японія змагає до приязних взаємин із СССР. Договір у Портсмавт з 1905. року між Росією і Японією, який большевицький уряд потвердив у 1925. р. і на який тепер покликується Японія, вимагає демілітаризації здовж кордону з Кореєю і на Сахаліні, але і здовж кордонів Манджу-Ко. Згідно з договором у Портсмавт залізниці на цих просторах повинні мати тільки господарське значіння. Для її охорони можна було вдержати 15 вояків на одним кільометрі. Тому большевицький уряд мав право вдержувати на східно-китайській залізниці 25.000 вояків, але сам зрікся цієї охорони. Молотов згадував, що договір у Портсмавт не забезпечує миру на Далекому Сході. Тому відмовна відповідь підписати новий договір зменшує довіря до цієї держави.

Опісля Молотов обговорив успіхи большевиків підчас дослідів арктичних країв і стратосфери.

Постійна комунікація по Ледовім Океані.

МОСКВА, ПАТ. На конґресі совітів проф. Шмід засував досліди большевиків арктичних просторів. Заявив, що вже цього року большевицький уряд наладнає постійну летунську комунікацію на цілім совітськім підбігуновім просторі. Крім того здовж побережа европейської Росії і Сибіру пливатимуть кораблі по Ледовім Океані туди і назад. На побережах і островах Ледового Океану працює тепер 30 большевицьких наукових станцій. В найближчих днях вилетять з Москви до підбігунових околиць летуни Молоков, Водопянов і Фаріх.

Зірвані переговори між Злученими Державами і СССР.

ВАШИНҐТОН, ПАТ. Державний секретар заявив, що теперішні взаємини з большевицьким урядом не доведуть до порозуміння у справі довгів. Гуль, жалує, що большевицький ринок замкнений для американських робітників і промисловців. Американські громадяни не можуть ще дотепер видобути сконфіскованих маєтків. Уряд Злучених Держав глибоко розчарований тому, що большевицький уряд відкинув останні пропозиції Злучених Держав. Нема сумніву, що переговори закінчені. Большевицький амбасадор у Вашинґтоні Трояновський прибув до державного секретаріяту на переговори в справі довгів, які сягають 500 мілінів долярів і задержався тільки 4 і пів хвилини. Це вже рекорд швидкости дипльоматичної візити, додав Гуль. По візиті Трояновського Гуль відбув довшу нараду з американським амбасадором у Москві Булітом і іншими членами департаменту.

Міжнародня торговельна конференція.

ВАШИНҐТОН, 1. 2. ПАТ. Державний секретар запропонував скликати до Ню Йорку міжнародню торговельну конференцію з метою обговорити продукцію і визначити континґенти для міжнародного експорту

ТОКІО, 1. 2. ПАТ. Офіційні кола Японії приняли прихильно пропозицію Злучених Держав. Кола зближені до міністерства закордонних справ заявляють, що Японія піддержить цю пропозицію з метою оживити міжнародню торговлю.

Конференція німецького амбасадора з Мусолінієм.

РИМ, 1. 2. ПАТ. Амбасадор фон Гасель конферував учора з Мусолінієм. Це перша нарада амб. Гаселя по його повороті з Берліна, де відбув нараду з Гітлером. Політичні кола здогадуються, що фон Гасель не привіз з Берліна політичних пропозицій. Зате німецький уряд веде переговори на тему наддунайського пакту, якого основи узгіднено підчас візити мін. Ляваля у Римі.

Наступ японських військ на Монголію.

З Гсін-Кінґу надійшли вістки, що на західних кордонах Манджу-Ко японські і манджурські війська зробили наступ у середу вранці на монгольські війська на північ від озера Бойнор. По двогодинних боях монгольські війська відступили з великими втратами. Японські і манджурські війська зайняли Калькаміо

Бійка в еспанськім парляменті.

МАДРИД, 1. 2. ПАТ. На вчорашнім пополудневім засіданні кортезів дійшло до бійки між послами в хвилині, коли предсідник візвав послів вшанувати память покійного бувшого премієра Санча Ґуера. До бійки дійшло тому, що один з каталонських лівих послів назвав покійного убийником робітників.

—o—

Конституційне тупцяння на місці.

Варшава, 30. січня 1935.

Поправді вже минає рік, як сойм ухвалив проєкт нової конституції чи радше її тези, а ще ніхто у Варшаві не знає, коли і як нова конституція буде остаточно обовязувати. Як відомо, недавно соймовий проєкт нової конституції був принятий також сенатом з деякими поправками. Нас не цікавить у даному випадку, яку саме форму остаточно набере соймовий проєкт нової конституції, як будуть змінені ті або інші приписи конституції, бож інтенції творців її аж надто для кожного зрозумілі. Зате цікаво прослідкувати довгу дорогу, яку проходить нова конституція і відношення до неї так званих „чинників міродайних“. Сталося так, що після відомих і терпких уваг маршала Пілсудського щодо елітарної засади нової конституції, заінтересовання новим проєктом навіть в урядовому таборі впало до мінімума. Витворювалося враження, що про проєкт нової конституції просто забули та в усякому разі хотілиб якнайменше про це говорити. Цікава річ, що в останньому часі навіть у великих проурядових щоденниках, а є їх у Варшаві пять, не було ніяких статтей, присвячених новій конституції. Тому і дискусія в сенаті минулася без ширшого відгомону. Симптоматичні уваги появилися у соціялістичному „Робітнику“ з дня 29. січня, себто якраз у роковини прийняття проєкту конституції соймом. Однак ці уваги жартобливого характеру віддзеркалюють свого роду дефетизм польського громадянства у справі нової конституції. Ось що читаємо в соціялістичному орґані: „в суботу, (26. I.) як у перші роковини санаційної конституції, у святинях всіх релігій у цілій державі Служб Божих *не* було, приватні доми і публичні будівлі *не* були удекоровані прапорами, у вечері *не* запалено ілюмінації, *не* освітлено памятників, *не* було урочистих вистав у театрах, *не* видруковано бомбастичних статтей в урядовій пресі, *не* улаштовано походів на площу маршала Пілсудського, ані на інші ніякі площі“...

Мимохіть виринає питання, що буде далі з проєктом нової конституції й коли буде цей проєкт внесений на чергу дня сойму, який мусів би апробувати поправки сенату? У цій справі кружляє у Варшаві поголоска, яка не є позбавлена підстав. Після вирішення проєкту у сенаті, маршали обох палат, Рачкевич і Світальський, разом із премієром Козловським, мали звернутися до Бельведеру, щоб отримати моральну апробату і вказівки „рішаючого чинника“. Повторили вони той крок, який у свому часі зробив полковник Славек, про що оповідав у своїй промові на останньому конґресі леґіоністів. Однак „рішаючий чинник“ і цим разом не схотів дати своєї новиної згоди і таким робом місія у Бельведері не

дала вияснення ситуації. У звязку з цим говорять, що проєкт нової конституції появиться на черзі дня сойму на одній з останніх сесій в кінці каденції, а — як відомо — каденція сойму кінчиться у грудні цього року. До того часу урядові чинники правдоподібно будуть зберігати мовчанку у справі нової конституції. Ця мовчанка є саме найбільш характеристичною прикметою урядового табору, якщо річ іде про таку важливу справу, як реформа основних законів держави.

М. Сосницький.

„Червоний меч революції“ щербиться.

Треба бути справедливим і признати, що „залізному Феліксові“, цій „людині з серцем тигра та очима ґазелі“ (так звали свого часу Дзержинського) справді пощастило зорганізувати Чека (потім ДПУ, потім управління Народн. Комісаріяту Внутр. Справ СССР — від зміни назв зміст не змінився) добре і доцільно зі становища інтересів країни совітів. Тут узято під увагу і довголітній досвід царської охрани та департаменту поліції з одного боку, і діяльність підпольних революційних орґанізацій з другого. Допомагали цьому і посивілі жандармські полковники, і чорняві молоді революціонери, походженням переважно не арійці.

І справді створено орґанізацію, яка своїми невидимими, але міцними щупальцями охопила дослівно все життя СССР, яка все чула, все бачила, все знала.

Найріжноманітніші методи від підкупу до застрашування морального чи фізичного, від звичайного підслухування до грабіжництва та вбивства — все це вважалося там за добре, за доцільне. Мета виправдувала засоби. Цьому вдосконаленому орґанізмові саме й завдячав СССР свій внутрішній лад, не дивлячися, здавалося, на багато ферментів та багато розрух...

Але дуже багато цих розрух і спричинювали орґани Чека. Рецепти славної памяти Азефа не тільки не були забуті, але ще й удосконалені. Можна без перебільшення сказати, що в усіх великих політичних процесах у СССР дуже помітна була рука, якщо не режисера, то головного її учасника, рука Чека. І цій то руці завдячував СССР бодай те, що всі ці політичні процеси висвітлювали лише замахи, що „контрреволюційні злочинни“ не були доводжені до кінця, що вони не встигали завдати великого лиха.

Цю то руку так вихваляли підчас ювилею Чека, називаючи Чека „вірним вартовим революції“, „червоним мечем революції“, запапачуючи, що завдяки надзвичайній пильности та відданости „лицарів-чекістів“, СССР може почувати себе у цілковитій безпеці...

І раптом вбивство.. серед білого дня... у Ленінграді... в історичному будинку „Смольного“... вбивство самого „Мироніча“... вбивство, заподіяне комуністом...

А деж були вірні та віддані „вуха та очі революції“?, що робив „червоний меч революції“? Виходить, що в СССР уже можливі не тільки замахи та політичні злочини, але навіть політичні вбивства, а чекісти нічого про них не знають?...

Тому зрозумілою стає вся ця метушня, звязана з вбивством Кірова. Досконала праця Чека, на якій тримається ввесь лад в СССР, стала давати занедбання. Цілий склад Ленінградського управління Народнього Комісаріяту Внутр. Справ СССР був відданий під суд. Перший випадок в історії Чека!...

Дня 23. січня ц. р. Воєнна Колеґія Верховного Суду СССР видала вирок з цього приводу у відношенні до колишнього начальника Медведя, його заступників Запорожця та Фоміна та співробітників Губіна, Горіна-Лундіна, Котоміна, Янішевського, Петрова, Мосевича, Білоусенка, Добова та Бальцевича, визнавши їх усіх винними в „злочинно-халатному“ ставленні до службових обовязків по охороні державної безпеки.

Дуже характеристична увага суду щодо Бальцевича: „Бальцевич мав у своєму розпорядженні відомости про підготовлюваний замах на Кірова“. Що це значить? Або це вбивство було спровоковане самим чекістом Бальцевичем, який випустив із свого догляду Ніколаєва, або цей самий Бальцевич, одержавши відомости про підготовлюваний замах на Кірова, не вжив жадних заходів на те, щоби до цього не допустити. Таким чином він став, вільно чи невільно, співучасником цього злочину.

Незастосування смертної кари до Бальцевича вважаємо зробленим із тактичних міркувань. Занадто це вже було би скандально — розстріляти чекіста за участь у політичному вбивстві.

Але якби там не було, а „червоний меч революції“ починає ділати не так добре, як давніше, пощербився він і треба визнати, що в його боротьбі з „контрреволюцією“, ця „контрреволюція“ здобула, хоч може і тимчасову, але безумовну перемогу.

Д.

„Вільні професії“ і податкові справи.

РАХУНКОВІ ЗАПИСКИ ЯК ДЖЕРЕЛО МАТЕРІЯЛЬНОЇ ПРАВДИ.

Коли заглянемо до скарбових урядів, то постійно в почекальнях поміж публикою, що чекає на свою чергу, найдемо чимало українців. Прийшли вони боронитись перед надто високим податковим виміром. Є між ними купці і промисловці, але найбільше людей „вільного фаху“.

Маючи це на увазі, хочу звернути увагу тих останніх, себто **наших адвокатів, лікарів, інжинірів, заробкуючих мистців, тощо**, на корисні, які випливають з ведення рахункових записок. Діло в тому, що 74. пар. виконавчого розпорядку до податкової ординації (з 19. вересня м. р. Ди. Зак. ч. 91), дає право „вільним фахам“ вести рахункові записки **способом зовсім простим**. Вони ще простіші, ніж у т. зв. „упрощеному книговодстві“, призначеному для купців і промисловців, не згадуючи вже про „правильне книговодство“, яке вимагає знання і рутини, а яке мусять вести тільки реєстровані фірми.

Згаданий уже 74. §. приписує ведення **„книги приходу і розходу“**, себто інакше книги каси, яка дечим ріжниться від нормальної касової книги правильного книговодства. В ній треба розріжняти поміж інкасом грошей для себе і грошей, які тільки переходять через руки адвоката, лікаря, тощо. Через те поміщені в книзі два грошеві стовпці (може бути і третій сумаричний). Під грошами треба розуміти не тільки готівку, але теж чеки і векслі, а навіть натураля, яких рівновартість треба вставити. Зате великим привілеєм є те, що претенсій з отвертого рахунку (отже услуг на кредит) **не треба вписувати**, що є рівнозначне зі звільненням від промислового (оборотового) податку з сум, які залишились покищо претенсіями і які не все вдається стягнути. Це, як також згадана вже легкість ведення постійних записок, **надає „вільні професії“ просто привілеєм**, якого не мають ніякі інші категорії податкових платників.

На розходовій сторінці каси треба вписати окремо видатки, звязані з виконуванням професійних обовязків (можуть бути відразу специфіковані, як ось: чинш, помічні сили, телефон, і т. д.), дальше видатки з сум переходових (була згадка вище в приході) і видатки, які не відтягається з доходу при вирахуванні доходового податку“.

„Книга приходу і розходу“, (якщо ведена без закиду і спирається на відповідні оригінальні чи внутрішні документи) є **законним джерелом матеріяльної правди** при вимірі обох родів податку, себто **промислового від обороту і доходового**. Оборотом є брутто-прихід (потручувати можна тільки переходові суми), а доходом є нетто-прихід (потручується ще видатки, конечні для осягнення доходу).

Остання **податкова інструкція**, яку у звязку з реалізацією нової податкової ординації дістали скарбові уряди, а також останній **обіжник** міністерства скарбу, спрямований до тих урядів, підносить вартість достовірних книжкових записок і приказує підчиненим скарбовим органам дошукуватись у книгах матеріяльної правди, погрожуючи навіть карними санкціями за довільність податкових вимірів. Тому вважаю, що з **українців кожен**, хто займається торговлею чи промислом, або є вільної професії, повинен у власному інтересі користати з бухгальтерійних привілеїв*). Зазначу, що правильне книговодство дозволяє торговельний закон в арт. 55 § 1. вести **в українській мові** тільки з териториальним застереженням (там де вона допущена в суді, отже у Сх. Галичині і на Волині), а упрощене книговодство в 58 §. викон. розпорядку до под. ординації має ще й інше застереження. Поміщена там клявзуля про дозвіл відповідної податкової влади. З цього приводу звернувся я саме тепер до авторитетної влади з відповідним запитом і дістав приречення, що на днях дістану **засадничу відповідь**.

Наприкінці згадаю ще, що „вільні професії“ повинні вести ще **книгу клієнтів чи пацієнтів**, де треба записувати услуги, виконані на кредит і рівновартости, які згодом отримано. Також у деяких випадках треба вести книгу депозитів, яка потрібна для контролі.

В. Несторович.

*) Згадаю тут, що основана тількищо кооператива праці „Комерція“ (У. Технічне Т-во, Львів, Косцюшка 3) закладає бухгальтерійні книги і веде їх доходячими силами в міру потреби.

Подорож японського міністра війни

до Манджу-Ко.

З Токіо надійшли вістки, що міністр війни ґен. Гаяші в травні ц. р. виїде на тритижневу інспекцію до Манджу-Ко, де відвідає всі важніші місцевости. Аґенція „Шімбун Ренґо“ підкреслює, що подорож ґен. Гаяші матиме велике політичне значіння.

Роковини народин болгарського короля.

СОФІЯ, ПАТ. Болгарська телеґрафічна аґенція повідомляє: Король Борис III. обходив 41 роковини своїх народин. З цієї нагоди відбулося святочне Богослуження в катедрі, на яке прибули король з королевою, князь Кирило і рідня короля, члени уряду, дипльоматичний корпус, представники армії і цивільної влади. По богослуженні публика уладила королеві овацію, хор студентів відспівав гимн.

Перед комуністичними демонстраціями у Парижі.

ПАРИЖ, ПАТ. „Ле Попюлер“ оголосив відозву комітету комуністичної і соціялістичної партії з покликом уладити велику маніфестацію 12. лютого ц. р. з нагоди роковин минулорічної протифашистівської демонстрації. Комітет на[illegible]ти участь у маніфестації всі протиф[illegible] орґанізації.

Смерть 10 робітників під поїздом.

МУКДЕН, 1. 2. ПАТ. На залізничім шляху Мукден-Дайрен особовий поїзд зударився з вантажним самоходом. 10 робітників згинуло, кільканадцять робітників тяжко ранених.

Театр ім. Садовського улаштував дня 18. XII. в год. 20 в салі Т-ва „Просвіта" в Ужгороді Миколаївський вечір.

Св. Миколай загостив, як щороку, і до коша нашого Пласту в Ужгороді. Атракцією цього вечора був сценічний образок, написаний комендантом Пласту, проф. д-ром Бірчаком, який з гумором і живо зясував ідею Пласту та пропаганду в формі легкого скетчу.

Дня 22. XII. відіграв театр Садовського драму Людвика Гарцера „Морфій" у перекладі В. Гриджі-Донського. Артисти відіграли свої ролі бездоганно.

До Ужгороду приїхала відома співачка п-і Сsенька-Іваницька, де влаштує концерт по святах.

Ялинка наших найбідніших найменших.

Чергова імпреза „Порадні Матерей".

Порадня Матерей — це одно з тих наших товариств, що не оголошують своїх імпрез великими афішами, а підсумків окремими брошурами, працює постійно й активно, докидаючи до будови нашого Завтра свою важну цеглину.

Як секція львівської філії „Т-ва опіки над дітьми й молоддю", Порадня Матерей — це в дійсності гурт ідейних пань (яких 20), які під проводом п. Софії Ракової виконують важну суспільно-громадянську працю: удержують Амбулаторію для дітей при вул. Ходоровського ч. 15, яку веде д-р Надрагова, придбали в цій амбулаторії кварцову лямпу, якою починають лікувати найбідніших та вдержують окрему дентистичну амбулаторію, яку веде д-р Антоновичівна. Пані з Порадні Матерей дижурують при лікарках, роздають по хатах молоко (для яких 50 дітей) та віднаходять по львівських парохіях новонароджених дітей, щоб їх взяти під опіку Порадні. Діти, що є під тією опікою, мають над собою постійну лікарську контролю й безплатну лікарську пораду в амбуляторіях Порадні. Цих дітей сьогодні має Порадня під опікою близько 200, всі у віці від 1—3 літ, бо старші відходять вже до захоронок. Порадня обслуговує і дає поради щоденно 5—10 дітям. Скільки зусилля мусять вложити голова і її співробітниці в цю велику, важну й таку потрібну працю над дітьми звичайно найбідніших українців Львова — це можна якслід зрозуміти щойно тоді, коли зважити, що одинокі фонди Порадні Матерей — це імпрези, збірки та невеличкі оплати з дентистичної амбулаторії.

В неділю, 30. м. м. Порадня Матерей улаштувала у салях „Української Бесіди" чергову свою імпрезу: ялинку для найбідніщої української дітвори Львова. На салі, на якій найшлося яких вісімдесять найменших кучерявих, русявих і чорнявих діточок зі своїми батьками, стояла чудово прибрана велика ялинка, поруч неї столи з гарячою шоколядою та коші з пакунками. В год. 16. ялинку освічено й на салю увійшли з лавінками три янголики, що станули поруч ялинки. Біля них півколом зібралися батьки зі своїми потіхами, а янголики почали колядувати „Бог Предвічний". Після коляди промовив д-р батьків дітей Преосв. Будка, а тоді янголики почали роздавати дітворі пакуночки. В кожнім з них була сорочинка, суконка, панчішки й солодощі. Водночас пані роздавали малим шоколяду та медяники.

Треба було бачити розяснені діточі очі, треба було чути їх оклики й розмови, щоб зрозуміти, скільки ця імпреза внесла радости в хати найбідніших наших братів у Львові і яка велика, хоча й непомітна, праця Порадні Матерей для українського Львова. Цю працю треба якслід оцінювати й підтримувати її.

З преси, крім „Діла", ніхто імпрезою не поцікавився.

Анатоль Курдидик.

З ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РУХУ.

Повітовий Народній Зїзд у Тернополі.

Дня 21. грудня 1934. відбувся в Тернополі Повітовий Народній Зїзд під проводом б. посла Антона Кунька, господаря з Чернилева Руського, при участи 92 делегатів. З цього було 5 сільських священиків, 7 світських інтелігентів з Тернополя, 2 інтелігентів зі сіл, кількох міщан з Тернополя й Микулинець та около 70 селян, що репрезентували 38 громад тернопільського політичного повіту. На денному порядку були реферати: політичний посла д-ра Степана Барана й організаційний п. Остапа Сіяка та вибір Пов. Нар. Комітету на найближчий рік.

Зїзд отворив дотеперішній голова П. Н. К. п. Антін Кунько, присвячуючи згадку пок. проф. Мих. Грушевському та пок. членові ПНК адвокатові Остапові Постригачеві, що присутні вислухали стоячи. Опісля п. Кунько здав звіт з діяльности Пов. Нар. Комітету за час від грудня 1933. до 21. грудня 1934. ПНК відбув у останньому році 8 засідань, присвячених організаційним і партійним справам та справам виборів до сільських громадських рад. В справі тих виборів скликав ПНК в лютім 1934. велику повітову нараду й у вересні 1934. вселюдне віче в Тернополі. На нараді і на вічу реферував про самоуправні і громадські справи пос. д-р Ст. Баран. З початком жовтня 1934. ПНК дав почин до оснування Українського Повітового Міжпартійного Виборчого Комітету, до котрого крім членів УНДО увійшли теж і члени Української Соц.-Рад. Партії і котрий перевів цілу виборчу акцію у виборах до сільських громадських рад. Поодинокі члени ПНК обїхали цілу низку сіл в часі виборчої акції, а деякі з них ще передтим у справі партійної організації. Реєстрацію членів започатковано тільки в деяких селах і повний ПНК має цю справу дальше перевести й закінчити.

Заступник голови ПНК п. Василь Болюх з Кутковець доповнив звіт п. Кунька головно ширшим представленням участи членів УНДО у виборчій акції на терені тернопільського повіту.

З черги пос. д-р Ст. Баран виголосив близько двогодинний реферат про наше сучасне політичне положення на всіх просторах українських земель, зокрема в Польщі, обговорюючи теж і справу пропаганди української проблеми за кордоном та становище української еміграції до стокроваєвих справ.

В дискусії над рефератом пос. д-ра Барана забирали голос: о. Степан Вонс з Ігровиці, п. Василь Болюх і п. Остап Сіяк.

Вибрано комісію-матку в складі: о. Іван Подолянчук з Чернилева Руського, п. Остап Сіяк з Тернополя, п. Іван Мацієвич з Ігровиці і п. Михайло Волинець з Бірок Великих для наміченння кандидатів на голову і членів ПНК на черговий рік.

Опісля п. Остап Сіяк виголосив організаційний реферат, присвячуючи головну увагу справі партійної дисципліни членів УНДО та справі поширення партійної преси, у першу чергу „Свободи".

В дискусії над рефератом п. Сіяка забирали голос: п. Микола Никифорук, що здав теж і касовий звіт, п. Антін Кунько, проф. Іларій Брикович, п. Василь Болюх, о. Юрик з Кипячки, д-р Іван Якимчук і п. Андрій Фалендиш.

На внесок комісії-матки, зреферований о. Подолянчуком, вибрано Пов. Нар. Комітет у такому складі: голова — посол д-р Степан Баран, ад-

Осудсовітських масових розстрілів.

НЮ ЙОРК, 15. грудня. (Вл. кр.) Нюйорська преса незвичайно обережно поставилася до найновіших розстрілів з приводу вбивства Кірова в Москві. Це очевидно тому, що американський уряд намагає тепер порозумітись зі Совітами. Але є й цікаві винятки. Раф Барнес, московський кореспондент „Геральд-Трибюн", передаючи вістку про розстріл 66 людей в Москві та Петрограді, називає цю подію „офіціяльною, во як хто хоче варварською". Зате його не пише „Геральд-Трибюн" в редакційній статті про розстріли.

Але спромігся на увагу „Ні Йорк Таймс", що від якогось часу вотично ставиться до всіх совітських експериментів. Отже з нагоди нового варварства совітського уряду газета подає знаменні заввагі в редакційній частині: „Совітські розстріли в Москві потрясли сумлінням цілого світу. Але це не найбільша шкода для совітського режиму. В дипльоматії є деколи більші речі ніж злочини. Це промахи. Дотепер люди вже звикли до нової революційної етики в совітській Росії, де життя не має ніякого значіння. Розстріли селян, що нерадо збирають бавовну, або інжинірів, що залишаються позаду зі своїми плянами, це звичайна процедура ГПУ. Одначе останні розстріли це вже не репресії або виконання закону, а просто вони свідчать про переполох... І тому совітська влада потеряла страшно на своїм престижі. Оті розстріли викликують здогад, що совітська влада вже не така то сильна, як про те світ думає, коли вона карає смертю більш ніж сотню людей в такий спосіб, начеб їх прилювила на барикадах".

Комуністи плянували державний переворот у Злучених Державах.

У сенатській комісії заявив представник патріотичних союзів, що комуністи плянували напад на Білий Дім у Вашингтоні, усунення през. Рузвельта та його уряду і створення совітського уряду. Документи з плянами найшла поліція в домівці комуністів у Мінеаполісі підчас страйку шоферів. Стіль заявив, що комунізм зростає у Злучених Державах в останніх роках, з поглибленням господарської скрути. У Злучених Державах є тепер 600 комуністичних організацій та 400 комуністичних щоденників і часописів з накладом 200.000 примірників.

Державна реформа в Китаю.

Китайський уряд рішив урядово над державною реформою. Величезні зміни вводить реформа в адміністрації провінцій. Урядовцями можуть бути тепер тільки особи з фаховою освітою. Зрештою платня для урядовців, які були дотепер дуже низькі і тому урядовці брали великі хабарі. Китайський уряд хоче таким способом побороти комуністичну агітацію, бо комуністи грішми приєднували губернаторів провінцій.

12 генералів на емеритуру.

Польська преса пише, що у половині січня міністерства військових справ буде оголошений розпорядок про перехід на емеритуру 12 генералів, між ними теж ген. Сікорський.

цю працю підняти повно, що може виховувати всю нашу дітвору!

Нині цей апарат, не зважаючи на енергійну акцію верхівок (енергійну, та все ще половичну, бо коли йде напр. про акцію К. А., яка кладе головний натиск на молодь, то, на нашу думку, вона повинна піти ще дальше і головний натиск покласти на дітвору) і хосенної праці одиниць, спрямований передовсім і то в 90 прц. на виховування „старших“, теперішнього покоління. Нижче ми будемо старатися звернути увагу на те, що виховна праця нашого духовенства, і ще зокрема нині, повинна бути спрямована передовсім на виховання дітвори, **другого покоління.**

II. ВИХОВУВАННЯ „ВІД СЕРЕДИНИ“ І ВИХОВУВАННЯ „ВІД ДИТИНИ“.

Ми, як нарід дуже „спішимося“ у праці над нашою розбудовою. Ми жалуємо часу на те, щоб починати якунебудь працю, якунебудь акцію від основ і повно. І з поспіху ми хапаємо за діло „від середини“.

Передовсім відноситься це до нашої праці над освітою і вихованням широких мас нашого народу. На цій ділянці головно починаємо ми працю „від середини“. Так робить теж наше духовенство, оця наша перша позиція, наша найбільша сила на полі виховання найширших мас народу.

Стаємо тут в обличчі дуже ненормального, незвичайно нельогічного явища: Очевидна річ, що нарід треба виховувати передовсім у його молодому поколінні, в його діточому віці. Дітвора — цеж та частина народу, яка щойно утворює, сформовує свій світогляд і характер. Це найбільше пластична частина народу. В дальших своїх частинах нарід у свому світогляді й характері щораз більше усталюється (молодь), тверде (старші) й нарешті костеніє (діди).

Отже сформовувати душу народу, творити світогляд і виховувати його характер треба передусім і то в 99 прц. у дітвори. То зовсім так, як ось садівник плекає, защіплює благородні соки в першу чергу у молоді деревця (а не старі дерева), як коваль, коли доводиться йому дати брилі заліза бажану йому форму, робить ту форму в 99 прц. на гарячому, мягкому (пластичному) залізі, а не жде, поки воно вистигне та стверде і т. п.

Отже ясно, що коли хочемо перевиховати напр. якесь запущене село, то кількадесять разів менше праці вложимо в це діло, коли візьмемося до виховання його молодого покоління, його дітвори, ніж коли будемо старатися перевиховати старших. У першому випадку наша праця буде кількадесять разів економічніша, як у другому. Автім справжне перевиховання людини, села, народу є загалом неможливе, коли його починаємо „від середини“ віку.

На жаль, наше духовенство у своїй праці над народом на виховання дітвори звертає розмірно ще найменше уваги. Здається мені, що бодай 50 прц. наших священиків, поза обовязковими „годинами релігії“, не звертає найменшої уваги на виховання дітвори у своїх парохіях. Для них їх парохіянин стає гідним виховування обектом щойно у віці 20—30 літ (у проповідях, у церковних брацтвах, у церковному хорі, читальні, кооперативі і т. д.), отже щойно тоді, коли саме той парохіянин вже із природи річи перестає бути податним для виховання, перестає бути „пластичним“, коли він уже внутрішньо — „тверде!“

Пишучи оце, не тратимо з очей ні на хвилину тієї великої праці, що її наше духовенство вкладало і вкладає на всіх ділянках нашого національного життя, ні зокрема його великої праці в Рідній Школі, Просвіті і т. д. Коли підносимо, що наше духовенство вкладає розмірно дуже мало праці у виховання дітвори, то маємо при цьому перед очима передусім ті велитенські користи, які дав би нашому народові і нашій церкві енергійний зворот загалу нашого духовенства до виховання найширших мас української дітвори. Тимбільше, що праця „від **середини“ зовсім не відповідає духові церкви.**

Ми можемо розуміти (хоча не виправдувати) працю „від середини“, без основ, у світських працівників. У світських товариств, політичних організацій чи поодиноких працівників. Їм вже нині треба мати членів, співробітників, виборців чи прихильників. Їм за довго починати „від дитини“. Ця горячковість, цей неекономічний поспіх зрозумілі ще остаточно в товаристві, яке не знає, чи за пів року буде істнувати, в організації, яка зараз, негайно потребує членів (і вкладок!), у працівника, який якнайскорше хотів би тішитися якимись конкретними овочами своєї праці. Та це не є питоме церкві, цій Вічній Інституції, яка не потребує надто вязатися часом ні потребами чи настроями моменту. Вона, потужна у своїй тривкості, може собі вповні дозволити на творення ідеально економічне, розумне й успішне значить від найглибших основ, зокрема коли йде про виховання людини, на виховання „від дитини““.

Я. Татомир.

(Докінчення буде.)

Вибори на місцях.

ЯК ВИБИРАНО СОЛТИСА В БАРИЛОВІ.

Є собі в радехівськім повіті, на границі Галичини й Волині, село Барилів. У тім селі звив собі гніздечко посол о. Осип Яворський і веде свою „роботу“ при помочі кількох заушників.

У часі громадських виборів наші „русскі“, чуючись непевно, почали при помочі учительства й поліції переговори з українцями в справі компромісу. Українці, знаючи місцеві обставини і виборчі практики, пішли на компроміс. В часі виборів на солтиса „русскі“, певні помочи компетентних чинників, уже не пішли на компроміс, а згори визначили солтиса і підсолтиса зпоміж себе, на що дістали апробату від кого слід. Українці, рахуючися з виборчими практиками і знаючи згори, що їх солтисові не буде можливо дістати затвердження, висунули кандидатуру місцевого поляка, Яна Дороша, людину чесну і справедливу, щоби в той спосіб увільнити громаду від усяких практик „русских“, їх денунціяції перед органами влади і т. д.

В дні 18. грудня м. р. в часі виборів, на 19 присутніх радних українці віддали на свого кандидата 11 голосів, а „русскі“ два кандидати мали до диспозиції всього 8 голосів. Та на що є виборчі чуда? Предсідник, учитель Вліало-Велінський проголосив, що „русский“ Гнат Цацків дістав 8 голосів і є солтисом, другий „русский“ дістав нібито 4 голоси, а український кандидат... 7 голосів. Українські радні остовпіли з дива, знаючи, що всі 11 віддали приготовані голоси, які десь ділися.

В тій хвилині зголошено протест, який підписали всі одинацять радних із заявою, що присягою стверджують, що всі як один віддали одинацять голосів на свого кандидата, хоч і поляка.

От чому ми програли вибори... Подібно програєм і вибори до ґмінних-волостних рад, до відтів та до Повітового Виділу.

ЯК ВИГЛЯДАЛИ ВИБОРИ В БЕРЕЗІВЩИНІ.

Недавно на сторінках „Діла“ були поміщені урядові підсумки виборів до громадських рад березівського повіту. Було там сказано, що в 55 громадах цього повіту вибрано солтисами 52 поляків і 3 старорусинів. І ані згадки про українців. Могло би здаватися, що в Березівщині або українців нема, або вони не проявляють ніякого політичного життя.

Та воно трохи не так. Були й українці вибрані солтисами, і то двократно вибирані, але щож, коли березівське староство каже, що нас у тутешнім повіті нема, бо... староство так хоче, тай годі. Для прикладу, як у нас розвязують трудну проблему співжиття двох народностей, можуть послужити вибори в громаді *Павлокомі.*

В Павлокомі було управнених до голосування 614 громадян (нок), у тім 464 українців і 150 по-

Д-Р ЕВГЕН ОЛЕСНИЦЬКИЙ. 15

СТОРІНКИ З МОГО ЖИТТЯ.

В 1892 р. почали навіть деякі посли, що належали до перших сподвижників нової ери, пізнавати, куди вона веде і відступати від неї. Вже з кінцем 1891 р. появилася брошура під наголовком „Розмова Русина з турчанського повіта з послом Телішевським“, яка вказує на небезпеки нової ери, промовляє за опозицією проти уряду та за консолідацією всіх русинів до спільної боротьби. На вічу в Турці у грудні 1891 р. признався посол Телішевський виразно до консолідаційних змагань і ствердив потребу консолідації й опозиції, взиваючи соймових послів, щоб перед зібранням сойму скликали віче з усіх трьох партій, признаючи тут уперше також і радикальну партію рівнорядною. До скликання такого віча не прийшло; зате в лютім 1892 р. скликали до Львова віче москвофіли під фірмою всенародного віча, яке використали до тяжких атак і напастей на всіх народовців як таких. З народовців не взяв ніхто участи в тім вічу, зате взяли в нім участь радикали та відіграли там дуже жалюгідну ролю. Москвофіли використали їх проти народовців, одначе самих не допустили навіть до голосу. Роля радикалів була ганебна та для української справи взагалі шкідлива, як загалом їх братання з москвофілами під ту пору було погане і протиукраїнське

З початком 1892 р. відбулися також радикальні віча в Коломиї, Станиславові і Снятині, спрямовані проти нової ери. В тім радикальнім русі брав участь також д-р Теофіль Окуневський, якого тоді уважали рішучим прихильником радикальної партії.

Та не лиш на тих партійних вічах, але навіть на зборах „Народньої Ради“ у Львові у грудні 1892 р. почали підноситися сильні голоси й докори проти нової ери, невдоволення з політики руських послів і зазиви до переходу в опозицію. Голос цей почав ставати загальним у краю; за ним стояв також Романчук.

У парляменті лишився вірним новій ері Барвінський, одначе в короткім часі прибув до нього новий, сильний товариш. У 1893 р. умер посол Брилінський, отже опорожнився парляментарний мандат з округи Жовква-Сокаль-Рава і за нього став старатися Наталь Вахнянин. Він кандидував під фірмою нової ери і його вибір був запевнений. Тимчасом проти всяких надій вийшов несподівано староста Лянікевич з Жовкви. Було це тяжке розчарування, а рівночасно гіркий поличник, що його навіть новоеристам було тяжко перенести. Тому понеслися жалібні докори, які й мали успіх, бо Лянікевичеві казав Бадені зложити мандат і прийшли поновні вибори; тоді вибрано Вахнянина таксамо гладко, як передтим Лянікевича. Була це нова Баденівська штучка. Він вибрав собі заздалегідь таких виборців, що міг ними перекинути неначе манекінами з одного посла на другого. Таксамо майже рівночасно перевів він доповняючі вибори до сойму в долинськім повіті, де проти руського кандидата судді Грабовенського вибрав Вітославського, офиціяліста жида Попера. Долинські виборці зложили при цій нагоді новий, традиційний уже доказ хрунівства.

Та брутальна система загострила ще обурення між русинами в краю. Ми в Стрийщині порішили виступити тепер з рішучою систематичною акцією. Ми влаштували цілу низку віч і зборів на стрийськім Підгірю, в яких заняли сильне становище супроти уряду і поляків, висказалися проти політики нової ери і заявили недовіря тим послам, що дальше її держалися. Візвали вкінці нашу парляментарну репрезентацію вступити на шлях опозиції, а ввесь руський загал у краю приступити до консолідації.

Віча ті відбулися у Стрию 29. вересня і 16. листопада 1893 р. та 14. червня 1894 р., в Жидачеві 17. жовтня 1893 р., в Дрогобичі 29. грудня 1893 р., в Сколім 19. червня 1894 р. Реферували на тих вічах: я, Могильницький, Давидяк, на стрийськім також Озаркевич. Всюди заявлялися учасники однодушно за повищими напрямами.

(Далі буде.)

ляків (89 автохтонів, 61 кольоністів). Була зголошена одна, компромісова листа, на якій було 15 українців і 5 поляків; тому вибори не відбулися. Виборчим комісарем призначило староство місцевого учителя, поляка Ст. Леня, але вибори солтиса і підсолтиса переводив не він, а нововибраний радний, поляк, бувший польський поліціянт, Петро Косьмідер. При першім виборі 4. 12. м. р. вибрано солтисом українця Петра Потічного, підсолтисом поляка Міхала Новака. Та цієї уступчивости українців було замало і староство зарядило поновний вибір на день 12. 12. м. р. Цим разом вибрано обох українців статочних, спокійних, не караних ніколи громадян: Івана Петровича солтисом та Осипа Коштовського, підсолтисом.

Але й цей вибір не удостоївся апробати староства, яке заіменувало Андрія Радоня солтисом і Міхала Новака підсолтисом, обох поляків-кольоністів. І так кольоністи, яких є в селі всього 27 господарств (61 управнених до голосування на 614) з ласки староства будуть управляти громадою, в якій живе около 1.500 душ населення, в якій споконвіку була все рада і громадська старшина в українських руках.

Така сама доля постигла й інші українські громади березівського повіту, як *Володж*, *Глудно*, *Улюч* і т. д.

Ось чому на вибраних 55 солтисів березівського повіту нема ні одного українця!

ВИБОРИ В САМБІРЩИНІ.

ВОЛОСТЬ БИЛИЧІ.

Цікаві були вибори до волости *Биличі*, що відбулися дня 23. січня ц. р. Всіх управнених до голосування гром. радних було около 180. Зголошені були дві листи: листа ББ і листа чисто українська. Цікаве те, що листу ББ виготовили і за нею сильно агітували наші люди: солтис з Билич Гардюк, агент „Дністра“ Петро Форись і солтис з Лютовиск Володимир Чижович.

Хоч була сильна агітація, настрій був бадьорий. І було чого, бо коли перейдемо по селам волость Биличі, то число управнених до голосування було таке: В Любовиськах 17, Буковій 21, Чижках 8, Биличах 22, Рогізні 19, Райтаревичах 22, Берестянах 11, Раковій 12; одно село є чисто польське. — Разом 132 українських голосів. Найкраще на українську листу йшли радні з Букової і Рогізна. Найгірше списались Любовиська, ведені Володимиром Чижовичем, Ракова і Биличі. Інші села довідалися в останньому моменті, що є українська листа і тому мало були підготовані.

Як високо культурою стояли радні з Букової, свідчить те, що коли побачили, що на українській листі нема української інтелігенції, відступили свій мандат п. Степанові Сілецькому, відомому у краю кооператоторові, упр. школи в Любовиськах. Честь вам за це!

По обчисленні голосів, оголосив предсідник виборів, п. Сліва, упр. шк. у Рогізні, такий вислід: листа ч. 1. дістала 143. гол., українська 44, а 4 картки були чисті. — З того вийшло 16 радних ББ, і 4 українців.

Тепер питання, як це сталося, що є такий вислід виборів. Двійку тяжко читати за одинку, але видно, що хіба так було.

Українську листу підготовив п. Микола Куць з Букової.

ВОЛОСТЬ БЛАЖІВ.

Дня 21. січня п. р. відбулися вибори на радних до волости (ґміни) *Блажів*, п. Самбір. Голосуючих було 128 з вісьмох сіл. Внесено дві листи: ч. 1. та українську ч. 2. Предсідник комісії учит. Немец вимагав тільки від кандидатів листи ч. 2. „доводуф особістих“ і метрик уродження. Повновласника листи ч. 2. без найменшої причини з виборчого льокалю викинено, а до того підчас обчислення голосів льокаль замкнено і там лишилась тільки сама комісія. На листу ч. 2. віддали виборці карток 94, а тимчасом комісія виказала тільки 32 картки. Член виборчої комісії солтис Юзеф Курас заявив виборцям, що він нарахував карток української листи 54, а предсідник від нього частину відібрав і знищив; це він ствердить присягою. Протест підписаний 95 виборцями внесено і крім того виборчу комісію заскаржено до прокураторії. Всі виборці в числі 95 запитують вищу владу, нащо робити такі вибори і кому з них хосен?

ЦЕРКВА НА ВОДІ.

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО, КАП. У північній Канаді над заливом Гудсона розкинені оселі рибалок. Тому, що між поодинокими оселями далека віддаль, годі було побудувати церкву в одній з осель, бо це не розвязало би трудностів. Тому за складки рибалок закуплено старий корабель, на якому збудовано каплицю. Таким чином повстала рухома церква на воді з постійним священиком.

Корабель буде плавати від оселі до оселі рибаків, які будуть сходитися з поблизьких осель в умовлений день на богослуження. Парох водяної церкви заспокоюватиме всі релігійні потреби рибалок.

Голодовий страйк.

БУДАПЕШТ, ПАТ. У кількох копальнях вугілля у Печ вуглекопи уладили страйк. Тому, що недавно дійшло до бійки між соціял-демократами і християнськими суспільниками, дирекція перевела слідство й усунула 114 соціял-демократів.

Інші соціял-демократи оголосили страйк на знак солідарности і почали голодівку у підземеллях копалень.

Не буде шкільної данини.

У четвер закінчились наради соймової буджетової комісії над преліміарем буджету на 1934-35 р. На внесок генерального референта буджету посла Медзінського уряд згодився скасувати шкільну данину, яка мала принести 18 міліонів зол.

ЕКЗЕКУЦІЇ ПО ЗАПЛАЧЕННІ ПОДАТКІВ.

Референт заявив, що недобір буджету постійно зменшується. Податкова політика мусить бути дуже осторожна. Годі постійно обтяжувати податника, який дійсно не має з чого платити податків.

Податкова система мусить бути змінена. Податник мусить знати, що і коли має платити. Бувають випадки, що скарбовий уряд домагається заплати податку вдруге, хоча податник уже заплатив податок, навіть ведеться екзекуцію за заплачені податки.

Мін. Заводзький заявив, що буде карати урядовців, які міркують, що придбають доходи державі, стягаючи двічі податки, або визначуючи вищі податки. Так само буде карати екзекуторів, які незаконними і неслушними методами будуть стягати податки.

Міністр сподіється, що за два, три, чотири роки буджет не буде мати недобору.

Після промови міністра, комісія приняла преліміяр буджету.

Українська мова у Православній Церкві на Волині.

ЛУЦЬК, ПАТ. У Кремянці закінчився дієцезіяльний зїзд волинської епархії Православної Церкви. Зїзд рішив ввести українську мову як богослужбову в тих церквах на Волині, де населення цього забажає. Крім того зїзд вислав привітні телеграми до президента Польщі, марш. Пілсудського, митрополита Дениса, міністра освіти Єнджеєвича та волинського воєводи Юзефського.

Свято 22. січня у Чехословаччині.

Свято 22. січня у **Празі** влаштували 22. січня:

I. Український Респ. Демокр. Клюб спільно з Українським Обєднанням, Союзом б. українських старшин і ред. час. „Гуртуймося“. Промовляли: проф. С. Славінський (значіння свята як великої історичної дії), К. Мацієвич (про IV. універсал у світлі сучасности), інж. В. Прохода (завершення слова чином).

II. Український Комітет у ЧСР з Українським Соц. Інст. та Українським Всепр. Роб. Союзом. По вступнім слові голови Комітету А. Макаренка промовляли: проф. Ф. Швець про співпрацю уряду ЗУНР з Директорією в часі сполучення українських земель; Н. Григоріїв — подав нарис еволюції думки української нац. боротьби; проф. М. Любинецький говорив про значіння 22. січня для державних українських змагань; про національну правітацію Кубані реферував Г. Омельченко. Промовляли теж чужинці: Ламтатідзе (грузин), Уланов (калмик), Захарко (білорусин). Надійшла привітальна телеграма від Громади Кубанців у ЧСР. Збори закінчились відспіванням нац. гимнів.

III. Академічна Громада теж зібрала своїх членів на свої окремі збори.

Українська Реальна Гімназія в **Ржевницях** мала урочисті збори 22. січня. Відкрив збори заст. директора проф. М. Хлюр, а проф. Ів. Паливода виголосив реферат: „Соборність українських земель“. Деклямували учні, співав гімназіяльний хор.

В **Подебрадах** урочисту академію для членів місцевої української кольонії влаштовано заходами УГА. Вступне слово сказав ректор Академії проф. Б. Іваницький. Реферат виголосив доц. І. Мазепа на тему „Акти 22. січня і наша сучасність“.

У **Братиславі** українська кольонія присвятила роковинам самостійности й соборности свої товариські сходини 16. січня. (У.Т.)

Справа православної церкви в Ляхівцях.

Православне населення села *Ляхівці*, пов. Томашів, нераз просило церковну владу допомогти йому в справі відчинення закритої православної церкви. На днях митрополит Діонісій, що підтримував перед владою прохання православних селян із Ляховець, дістав із міністерства віроісповідань повідомлення про те, що церква в Ляхівцях не буде відчинена. Причина та, що будинок церкви, замкнений від кільканацяти літ, подався від вогкости, а до того в недалекому сусідстві є православні церкви в Реплині і Телетині...

Франція резиґнує з Польщі?

У звязку з гостиною Ґерінґа в Польщі французькі політичні кола втратили всяку надію на відновy французько-польської приязни. „Котідієн“ пише: „Нема сумніву, що всякі спроби, які тепер хтонебудь зробить, щоби відновити французько-польську приязнь, будуть спізнені. Вину цього поносить пакт чотирьох. Союз з Польщею пропав. Римський пакт захитав східні союзи Франції“.

Прем. Ґерінґ у марш. Пілсудського.

ВАРШАВА, ПАТ. Прем. Ґерінґ, вертаючи з ловів у Біловежській пущі до Берліна, спинився на кілька годин у Варшаві. У четвер пополудні склав візиту марш. Пілсудському.

Помер Бол. Лімановський.

ВАРШАВА, 1. 2. ПАТ. Нині в год. 13.45 помер у Варшаві сенатор Болеслав Лімановський на сотому році життя.

Літературний вечір.

Реферат і дискусія з приводу цьогорічних літературних нагород Товариства письменників і журналістів.

Рада „Т-ва письменників і журналістів ім. І. Франка“ у Львові влаштувала 31-го січня в салі „Бесіди“ вечір з нагоди літературної нагороди за 1934. р. Публики було повно; мала саля ледве могла її вмістити.

Вступним словом привитав зібраних голова „Т-ва письменників і журналістів“ *Роман Купчинський*, подаючи ще раз до відома вислід конкурсу і згадавши про ті заходи, яких ужила Рада Т-ва, щоб збирати від двох літ фонд щорічної літературної нагороди. При цьому відчитав список жертводавців — ріжних наших установ і приватних осіб, що зложились на фонд літературної нагороди, складаючи їм за це прилюдну подяку. Рада Т-ва пересвідчена, що щорічна літературна нагорода причиняється до оживлення літературного руху і що вже слідний її вплив у цьогорічній літературній продукції, численнішій і вищого рівня, ніж у минулому році.

Голова жюрі *проф. Василь Сімович* ширше пояснював працю членів жюрі і ті мотиви, які рішили саме про такий, а не інший вислід конкурсу. Становище членів жюрі було цього року куди важче, ніж у минулому. На три нагороди було 11 творів девяти авторів, що заслуговували на увагу, водночас не було ніодного, що виріжнювався би від інших такими прикметами, які позволили би ставити його на перше місце. Сам голова жюрі був за тим, щоб не признавати цього року нікому першої нагороди, тільки другу, зате, щоб утворити три рівнорядні треті, але ця думка не найшла більшости ні серед членів жюрі ні в раді Т-ва. Проф. Сімович боронив погляду, що надто велика відстань у грошевій винагороді між першою премією і дальшими може некорисно вплинути на молодого автора, який готов уважати таке відзначення за доказ винняткового таланту. Рада Т-ва стояла на тому, щоб таки визначити чергу трьох нагород із творів, які появились у 1934. р., згідно з принятою постановою.

Члени жюрі мусіли зупинитись головно на самих творах, хоч не могли забути і про особу письменника. Були випадки, що голоси розбивались: за який саме твір автор заслужив на нагороду (Самчук і Косач дали цього року по дві книжки). Немаловажним критерієм був теж погляд, чи твір приносить щось нового і чи є в ньому засновки можливого розвитку автора. Улас Самчук дістав І-у нагороду за велику епічну картину „Волинь“, що визначається соковитою народньою мовою і дуже релефно змальованими постатями, які зливаються з усією атмосферою волинського села. Ю. Косач дістав другу за „Чернець“ і „Сонце в Чигирині“ тому, що в обох цих, хоч іще незрівноважених творах виявив велику динамічну силу, сміливість нових сюжетів і великі можливости розвитку. Б. І. Антонич дістав третю нагороду за поезії „Три перстені“ за безпосередню свіжість своїх мотивів і незвичайну дбайливість літературної мови та форми.

Член жюрі, Микола Матіїв-Мельник, що мав прочитати свій черговий реферат про досягнення нашої прози та поезії за минулий рік, в останній хвилині занедужав.

Оба перші нагороджені Самчук і Косач живуть на чужині (перший у Празі, другий у Парижі), і не могли взяти у цьому вечорі участи. Тільки Б. І. Антонич прочитав своє „поетичне вірую“ на тему ролі нинішнього поета.

Після цього почалася жива виміна думок на тему визначених нагород. Голос у дискусії забирали *Василь Пачовський*, обороняючи погляд про необхідність у сучасний мент творити літературу з „національно-державним“ змістом і що на нагороду заслужила збірка Лівицької-Холодної „Вогонь і попіл“; *М. Рудницький* говорив на тему причин, чому наші таланти сходять на манівці, коли хотять ставати провідниками народу; *п-і Зибенко*, доказуючи, чому на нагороду заслужив Ю. Липа повістю „Козаки в Московії“, д-р *К. Коберський* розяснював, чому не можна, як деякі домагаються, накладати талантові вимог, яким ідеям він має служити і в якому напрямку працювати; *Е. Ю. Пеленський* брав в оборону перед деякими закидами Антонича; *І. Кедрин* давав коментарі про самі принципи нагороди; членами жюрі були особи, яких національні пересвідчення стоять поза всяким сумнівом і не можна уявити собі, щоб вони могли були нагородити твір з національного погляду сумнівний; суперечки на тему слушности нагород саме актуалізують справу і Т-во вдоволене з цього.

На деякі питання відповідали ще *проф. Сімович* і *Р. Купчинський*, висловлюючи думку, що оцінка жюрі була яко мога обєктивна і мабуть вдоволила всіх, що стежили за літературною продукцією останнього року. Так само голова Т-ва *Р. Купчинський* висловив погляд, що цьогорічні нагороди справедливо розділені.

На салі було помітне вдоволення з приємно проведеного вечора.

—o—

Експозе мін. Бека.

ВАРШАВА, 1. 2. ПАТ. У соймовій комісії закордонних справ виголосив нині в год. 11-ій передполуднем мін. Бек експозе про закордонну політику Польщі. На засідання комісії прибули маршалок сойму Світальський, маршалок сенату Рачкевич, багато послів та сенаторів і тому засідання комісії відбулося в салі нарад сенату. Хід думок експозе такий:

ВЗАЄМИНИ ПОЛЬЩІ З СССР І НІМЕЧЧИНОЮ.

Взаємини між Польщею і СССР добрі. Візита міністра в Москві змінила ці взаємини. Тому продовжено договір про ненапад з СССР ще на 9 років, себто до кінця 1945 р. Посольства обох держав перемінено на амбасади. Ці взаємини ще поширились після вступлення СССР до Ліґи Націй.

Взаємини Польщі з Німеччиною теж добрі. Тому перед кількома днями берлінська і варшавська преса присвятила багато уваги з нагоди перших роковин підписання польсько-німецького договору в дні 26. січня 1934 р. Цей договір, овіяний щирою волею миру, перейшов уже хресний вогонь і заторкнув багато ділянок щоденного життя Польщі. Доказом цього припинення митної війни, яка в тяжких умовинах економічної виміни майже унеможливлювала цю торговлю. На основі торговельного договору хліборобство, торговля і промисл віднаходять постепенно занедбані шляхи природної виміни. Наладнено теж наукові звязки, пресові, туристичні, мистецькі і спортові. Ці взаємини мають далекосягле психольогічне значіння, бо громадянство обох держав має змогу зясувати собі далекосяглі наслідки цього політичного рішення обох урядів. Ці взаємини затіснили ще візити мін. Гебельса і прем. Ґерінга. Посольства у Варшаві і в Берліні перемінено на амбасади.

Продовжуючи взаємини з Німеччиною на теперішніх основах можна буде без ніяких трудношів відбудувати міжнародну виміну.

ВЗАЄМИНИ З ФРАНЦІЄЮ І РУМУНІЄЮ.

Договір з Німеччиною не нарушив давніших зобовязань Польщі, в першу чергу взаємин зі союзниками. Добрі взаємини з Францією, які довели до приїзду мін. Барту до Варшави, відновлено в Женеві з його наслідником мін. Лявалем.

Добрі взаємини з Румунією закінчились підписанням торговельного договору при кінці минулого року.

ПРИБАЛТІЙСЬКІ І СКАНДИНАВСЬКІ ДЕРЖАВИ.

Візита естонського міністра Селями у Варшаві поглибила приязнь Польщі з Естонією. Знову візита в Таліні і в Ризі дала змогу міністрові обговорити низку справ, які цікавлять Польщу і Латвію.

Приватна подорож до Копенгаґен і до Швеції — каже міністр — була висловом живого заінтересування Польщі розвитком торговельно-морських справ.

ВЗАЄМИНИ З МАДЯРЩИНОЮ.

Візита прем. Ґембеша у Варшаві виявила, що між Польщею і Мадярщиною нема ніяких спірних справ.

ЗБІРНІ ДОГОВОРИ.

Опісля міністер згадав про безпосередні переговори з Данціґом у торговельних справах, про свою заяву у меншинних справах, про східний пакт і римський пакт, який вилагодив справу безпеки наддунайських держав.

Після експозе міністра розвинулась жива дискусія.

Почалися французько-анґлійські наради.

ЛЬОНДОН, 1. 2. ПАТ. У будинку Давнінґ Стріт почалися анґлійсько-французькі наради при участі прем. Мекдональда, міністра закордонних справ Саймона, держ. підсекретаря Ідена, прем. Фляндена, мін. Лявала, ґен. секретаря президії ради міністрів Ноеля, шефа секції Ліґи Націй Масілі, ґен. секретаря Ке д'орсей, Лежера та французького амбасадора в Льондоні Корбена.

Розмови закінчать завтра й годі сподіватися здобути вже тепер якісь подробиці.

Страшна летунська катастрофа.

БЕРЛІН, 1. 2. ПАТ. Вчора вечором на шляху Кеніґсберг—Берлін приключилася поважна летунська катастрофа. Літак німецько-совітського т-ва повітреплавства Дерулюфт, який вчора в год. 16. вистартував із Данціґа до Берліна, мусів наслідком несприятливих атмосферичних умовин осісти по дорозі. Пільот хотів осісти в Штетині й повідомив про це радіотелеґрафічно тамошнє летовище. Обнижував постепенно лет й около год. 7. вечором літак наблизився до місцевости Подеюх, скритої серед горбів висоти ок. 130 м. Метелиця закривала пільотові поле видження. Нараз літак зачепив за один із горбів і зовсім розбився. При цьому на місці згинуло 3 членів залоги та 8 подорожніх. Між убитими є м. ін. др Лянґ, директор данціґської молочарської централі, Альберт Зонтаґ із Данціґа, фон Шульц із Цопоту та фрайгер маршал фон Біберштайн із Кеніґсберґа, брат бувш. консуля в Данціґу.

НОВИНКИ

— **Вже в понеділок,** дня 4. лютого ц. р. в год. 8.30 буде **традиційний вечір,** який у салях „Народнього Дому“ й „Української Бесіди“ уряджує Комітет допомоги вдовам і сиротам по священиках при ласкавій співучасти оперової співачки Вп. п. Софії Сабат-Свірської, оперового співака Вп. п. Михайла Голинського та хору „Сурма“. По вечорі **танці.** Стрій візитовий. Буфет у власному заряді. Вступ від особи 3 зол., для акад. моло. 1.50 зол. Комітет має надію, що з уваги на ціль і приготовані великі несподіванки, ширші кола нашого громадянства звиться численно якщороку, а матимуть нагоду при звуках першорядної музики весело провести вечір. Запрошення вислані. Хто через неувагу не дістав запрошення, зволить зголоситися вже при касі в сам вечір перед 8 годиною. 931 1-2

— **В-во „Політична Бібліотека“,** Львів, Підвалля 7/ІІІ, просить усіх тих ВП. Громадян, яким вислано книжку В. Целевича: **„Нарід, Нація, Держава“,** прислати ласкаво належитість за неї 1 зол. (ПКО „Дністер“, ч. 143961, „Політична Бібліотека“). 930

— **Відчит М. Рудницького** на тему „Наша публика і модерне мистецтво“ відбудеться заходом Українського Т-ва Прихильників Мистецтва і АНУМ. у суботу 2. ц. м. в год. 6. веч. у салі Т-ва „Бесіда“.

— **Вдача української дитини.** На таку тему відбудеться в суботу, 2. лютого реферат проф. Я. Кузьмова. Це перший реферат з циклю викладів, які уладжує Порадня для вибору звання при Головній Управі Р. Ш. у Львові в домівці Р. Ш. при вул. Мохнацького 12, І. Початок в год. 6. вечором.

— **Збройний напад на залізничу касу.** У четвер напало на залізничу касу в Ґератовичах рибницького повіту на Шлеську двох замаскованих, озброєних в револьвери, людей. Службовці счинили алярм, тому напасники втікли. По дорозі застрілили залізничника Ів. Павляса, який їх хотів опинити.

— **Спір між селом і двором.** В апеляційнім суді у Львові відбулася розправа проти 25 селян з Городища пов. Бібрка під закидом публичного насильства. Підкладом розправи був конфлікт селян з властителькою фільварку гр. Мицельською за ґрунт. Коли раз двірська служба хотіла орати на спірному полі, селяни вдарили в церковний дзвін і гурмою прогнали форналів з плугами. Окружний суд у Бережанах увільнив їх. Селяни оправдувалися тим, що не бачили в тім нічого злого, бо так порадив їм адвокат д-р Феерштайн з Бібрки. Адв. Ф., переслуханий у слідстві, покликався на добродійство закону і не заперечив ані не потвердив зізнань своїх клієнтів. На відклик прокуратора справа знайшлася в апеляційному суді, який затвердив присуд першої інстанції.

— **За вбивство хорунжого.** Окружний суд у Львові розглядав справу нападу парубків зі села Давидова під Львовом на хорунжого артилерії Йосифа Сепрaвського 3. вересня м. р. Коли Сепрaвський вертався вечором з весілля в Давидові до залізничої стації, напали на нього парубки і засипали градом каміння. Сепрaвський впав на землю, а тоді один з напасників, 20-літній Ант. Яремко пробив його ножем. Рана була смертельна, бо Сепрaвський помер незабаром у львівському шпиталі. Розправа скінчилася тим, що Яремка засуджено на один рік вязниці, а інших учасників нападу увільнено.

— **Дивна операція.** Від п. Василя Лонича, ем. управителя школи в Коломиї, одержали ми таке письмо: В місяці січні розпочав коломийський скарбовий уряд видавати позички державної облігації, пообтинавши процентові купони платні 1. липня з 1934 р. Яким правом робив це скарбовий уряд на 100-золотовій облігації, яку я сплатив у грудні 1933 р., або на другій 100-золотовій облігації, яку я сплатив у квітні 1934 р.? Щойно від третьої облігації, сплаченої мною в серпні належалоб 1.50 зол. проценту. Чи така процедура діється по всіх скарбових урядах, чи лише в коломийськім?

— **Краєва хроніка.** Повітовим старостою в Долині став З. Шахерський, б. староста в Луцьку. — В городі касина в Сопотах під Данціґом отруївся Людвик Берґгоф, син лікаря зі Станиславова, з з причини нужди. — В Юнашкові, пов. Бережани, мешканець того села Кліщ вкинув німецьку ґранату до хати Маланки Медвідь. Ґраната не вибухла, Кліща арештували. — В лісовому ревірі Волохи, пов. Броди, лісничий Весоловський попав на двох людей, що полювали на дичину без дозволу. Прийшло між ними до перестрілки, та ніхто не був ранений. — У залізничій будці ч. 34 на шляху Стрий-Станиславів вбито будника Василя Бойчука. Причини вбивства покищо не ствердили. — До дрогобицького арешту відставили 29-літн. Юл. Гарасима, якому закидають, що на підміській дорозі напав на скарбового поборця Берн. Бикова та хотів відібрати 500 зол.

— **Зловживання при війську.** Перед військовим судом у Кракові відбулася розправа проти двох сержантів 5-го батальону саперів, що допустилися зловживань на суму 15.000 зол. Розправа скінчилася засудом сержанта Мих. Дзвіґера на 3 роки вязниці, 10.000 зол. гривни, деградацію і позбавлення громадянських прав на 5 літ, та сержанта Казимира Пика на 2 роки вязниці, 3.000 зол. гривни, деградацію та позбавлення громадянських прав на 3 роки.

— **Мечет у Варшаві.** Музулманська громада у Варшаві рішила побудувати для ісповідників Магомета мечет, який має станути між кольоніями Сташіца і Любецького. Маґістрат іде їм на руку, бо подарував 2 тисячі кв. м. площі під мечет, причому дві найближчі вулиці будуть називані вулицями Мекки і Медини. Мечет має бути побудований стилем згідно з новочасними вимогами. З весною польський муфті, д-р Шимкевич вибирається в магометанські краї збирати гроші на будову цього мечету.

— **Замешкав у собачій буді.** На передмісті Сосніївця побачили люди на одному подвірі, як із собачої буди вистають людські ноги. Вони жахнулися, думаючи, що пес заволік до буди якогось трупа. Але їхнє здивування було ще більше, як незабаром ноги сховалися до буди, а зате вихилилася голова молодого хлопця. Блідий, напів скостенілий від зимна хлопець не міг промовити слова. Його взяли до хати, напоїли горячим чаєм і відрятували. Білолашний хлопчина оповів, що має 13 літ і втік з дому перед мачухою, яка над ним знущалася. Блукав кілька днів по всіх усюдах, аж врешті знайшов у ночі порожню собачу буду. Господар змилосердився над своїм псом і взяв його на ніч до хати, а тимчасом його місце заняв нещасний хлопець.

— **Застрілили директора ґімназії.** У Здунській Волі під Лодзею два замасковані людці впали вечором до мешкання директора місцевої ґімназії Беґанського і вистрілами з револьвера положили його трупом. Сталося це на очах жінки і двоє дітей. За напасниками глядає поліція. Здогадуються, що це була пімста колишніх учнів Беґанського. Він був свого часу професором ґімназії у Вильні, опісля в Ловичі і діставав анонімні листи з погрозами. Наслідком того навіть обезпечився на життя.

— **Наслідки забави ґранатою.** В румунській місцевости Дерсіта в мешканні одного вуглекопа бавилося троє дітей в неприсутности родичів. Нараз одно з дітей кинуло до печі ґранату, що находилася в хаті. Настала жахлива експльозія, від якої цілий дім вилетів в повітря. Коли надійшли родичі, застали зі свого дому тільки згарища, серед яких діти згоріли на вуголь. На вид страшної катастрофи мати збожеволіла, так що її відставили до шпиталю для умово хорих.

— **Співак умер з нужди.** На дорозі біля Чернівець знайшли замерзлого чоловіка. Показалося, що це Лівій Наливайко, знаний свого часу тенор, який свого часу здобував великі успіхи в опері в Одесі. Після большевицької революції Наливайко повернув до Румунії, де останніми часами жив у нужді.

— **Ріжні вістки.** В Італії приготовляються до державного свята з нагоди 2000-ліття заснования римської імперії; з цієї нагоди 50 літаків обіде кордони римської імперії і відвідає Францію, Німеччину, Еспанію, Африку, Сирію, Палестину, Туреччину та Грецію — разом 13.000 км. — Союз нюйорських адвокатів величезною більшістю голосів рішив, що Зл. Держави повинні пристати до гаґського трибуналу, що рішає міжнародні конфлікти. — У Ню Йорку помер колишній чемпіон ситківки Джей Гульд, син міліонера; його батько приїхав до Америки без сотика і залишив майно 70 міл. дол. — Один із трьох арештованих хорватських терористів, обвинувачених в убивстві сербського короля Кралі-Мальний збожеволів у марсельській вязниці. — На 29.256 хорих, що були 31. жовтня у париських шпиталях 1461 було чужинців.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Найкращий клюб.

Нарікав я нераз на львівських громадян за те, що не люблять товариського життя, що на „Молоду Громаду", що на „Бесіду" не ходять що не цікаві на відчити і тим подібне.

— Пощо касин, пощо клюбів! — кричав я тоді, думаючи, що маю рацію.

Показується, що не так воно але, як виглядало.

Є у Львові клюб, до якого народ пре, як по свячену воду, де народ справді добре почувається, де може набалакатися до схочу, довідатись дечого, розповісти дещо, а то, як прийде охота і посшівати.

Клюб цей не зголошений на поліції, не має правильника, не стягає вкладок. Управа клюбу зовсім не старається притягати гостей, не думає їх бавити, а все таки клюб просперує і розростається як лихварський відсоток.

Це — редакційна кімната „Діла".

Кімната, як відомо, немала, пятнацять кроків довга, вісім широка, — а мимо того тріщить від натовпу.

Перші відвідувачі — це члени Агуми. Не кажу всі, а три-чотири.

Павло Ковжун з вічно зажуреною міною, Михайло Драґан з фільософічним усміхом, Роман Чорній зі ще чорнішою чуприною. Кожний має величезну і солідно випхану торбу і кожний кладе її на іншім бюрку. Звитавшись із членами редакції, стають на середині і починають балачку.

Але балачка між ними не клеїться, вони вже й так знають, що кожний з них хоче сказати. Тому втягають до розмови й членів редакції.

— Як ви думаєте, товаришу докторе, чи ця вінєта...

— Слухайте, добродію Романе, чи ви прийдете...

— Іване, ти мені скажи, чи Глущенко...

А врешті:

— Панове! Послухайте! Цеж небувалий факт...

Кожному відомо, що коли хтось розповість „небувалий факт" — мусить після того вийти дискусія. А коли той небувалий факт не є небувалим, то тим більше.

Отже починається.

Беруть у дискусії участь усі гості, що за той час увійшли, члени редакції, що за той час не встигли вийти і ще дехто.

Тільки редактор Кедрин задержує рівновагу духа і вистукує на своїй милозвучній машині якусь статтю „З приводу..." або „На марґінесі..."

Видно, ані в десятій частині не перешкоджує йому так дискусія, як нам його машина.

Серед того протискається крізь товпу дискутантів якийсь старший громадянин, нахиляється над вухом котрогось із членів редакції, щось говорить, але того не чути.

Врешті показується в дверях головний редактор:

— Панове, на милість Божу!...

Дискусія на хвилю вривається.

Тоді хтось із гостей:

— Направду, не розумію, як ви можете серед того працювати. Такий рух, вічно і вічно.

І киває зі співчуттям головою.

А потім:

— Ходім, панове, не перешкоджаймо.

І починає балачку на іншу тему.

Галактіон Чіпка.

Літературний куток.

„ВІСТНИК" СКРІЗЬ ШУКАЄ ПОЛІТИКИ.

„Вістник" у своїй книжці за лютень пробує висловити своє невдоволення з висліду конкурсу літературної нагороди „Т-ва письменників і журналістів" за 1934 р. і пише „уважаємо присуд жюрі за літературний скандал". Читаємо там: „Цілком обєктивно говорячи — ставити поезію початкуючих поетів Антонича і Косача, першого з парою удачних (!) поезій, другого з многими (!) неудачними (!), автора, що не знайшли себе ні ідейно, ні що до форми, над Е. Маланюком, пером не вчорашнього дня, з виразним обличчам, з питомою формою і з власною індивідуальністю — це зраджувати (zdradzać) в найліпшім випадку некомпетенцію жюрі".

Характеристичне, що „Вістник" у тій самій статейці тішиться, що „всі, що отримали нагороди і всі (опріч одного) „виріжнені" — властиво (?) дебютували в ЛНВ-ку (якого ідейним продовженням є Вістник)" — на здоровий розум виходилоб, що члени жюрі зовсім не рахувались з тим, де хто друкував свої речі і до якого світогляду себе зараховує.

Арґументи, якими пробує воювати „Вістник", належать до дуже дешевого краму, коли чіпляється він факту, що при заголовку повісти „Козаки в Московії" було в „Ділі" видруковане імя І. Липи замісць Ю. Липи, мовляв, чи „члени жюрі мали взагалі в руках цю книжку?" Редакція „Вістника", для якої всі літературні справи звязані тільки з політичними орієнтаціями й особистими порахунками, пускає галючку, що дехто з членів жюрі — „це бувші співредактори органів А. Крушельницького (свідома брехня) і шаповалівської „Нової „України", адоратори старого туманно-гуманітаристично-соціялістично-новошляхівського, в суті річи безобличного світогляду". Ніхто досі не чув про такий світогляд; але пять прихильників на 8 членів жюрі — це зовсім небагато, коли зважити, що редактор „Вістника" д-р Донцов, який нині нарешті відкрив світогляд, сам уже має у своїй біоґрафії і соціялізм, і уенрівство, і гетьманську орієнтацію, і польонофільство у „Підставах нашої політики", і заґравізм, і 100-відсотковий націоналістичний імперіялізм. Тимто ми радили би д-рові Донцову зробити порядок спершу зі своєю світоглядовою табулею.

ДИВОГЛЯДИ.

МУХА — ЦІНА 1 ДОЛЯР

Соціяльно-гигієнічний Інститут у Сан Франціско визначив недавно премію по 1 долярові за кожну індійську муху, яка попала до міста. Є це своєрідні отруйні мухи і приплентались вони за одним пароплавом з Індії; кого вкусить така муха, той занедужає смертельно. Мешканцям Сан Франціско вдалось зловити у повітрі 87 долярів.

УЧНІ ВИБИРАЮТЬ СОБІ ВЧИТЕЛІВ.

У місті Ґваяквіль (Еквадор) студенти одної вищої школи поставили домагання, щоб усіх професорів, які вчать їх, звільнити. Коли влада не хотіла їх послухати, вони заняли школу й арештували всіх учителів.

Дописи.

КАЛУШ.

Свято Крут і 22. січня. Заходом Т-ва „Відродження“ в Калуші відбулося Свято Крут, получене зі Святом 22. січня. У цьому Святі взяли участь два сільські хори — з Мостищ і Підгірок. Решту дбайливо опрацьованої програми виконали калушани. Вступне слово виголосив з життям п. Ол. Капко. Звертала увагу в рідким артистичним смаком підготовлена декорація. На частина цієї імпрези. Зате поважне недотягнення, що псувало настрій, це невміле відспівання національного гимну хорами, з чим треба вже раз скінчити.

Вибори до волосних рад. У днях 28. і 29. ц. р. відбулися в цілому калуському повіті вибори до волосних рад.

Концерт колядок і щедрівок. „Калуський Боян“ улаштував дня 27. І. ц. р. вечір колядок і щедрівок з доходом на „Рідну Школу“. Концерт попередили джерельні пояснення ґенези й розвитку українських колядок і щедрівок. Сам концерт, у якого програму увійшло 13 колядок і щедрівок, відспівав мішаний хор „Калуського Бояна“ під диригентурою п. Ст. Бартка по мистецьки. Публики було дещо за мало. Оправданням може бути хіба тільки невигідна пора для доколичних селян і міщанства, бо концерт відбувався пізним вечором. Тому щоб удоступнити доступ на цей дійсно вартісний концерт якнайширшій публиці, повторення цього концерту відбудеться в неділю 3. лютого ц. р. в год. 5-ій пополудні в салі „Нар. Дому“ в Калуші за добровільними датками.

СПОРТ.

ПРОГУЛЬКА ЛЕЩЕТАРІВ.

Лещатарський Субреферат Львівщини повідомляє, що в неділю 3. лютого ц. р. відбудеться загальна лещетарська прогулька. Збірка усіх лещетарів Львова в год. 10:30 на розі вул. Кохановського і св. Петра. Доїзд трамваєм ч. 3. До участи у прогульці запрошується усіх лещетарів зорганізованих і незорганізованих.

ЛЕХІЯ — А. З. С. 2:0, (1:0, 1:0, 0:0).

Змагання за мистецтво А-кляси в гаківці.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ

Карло Коберський: ВІЛЬНЕ СПІЛЧАНСТВО (кооперація). Львів 1935. В-во „Самоосвіта“.

ЖУРНАЛИ:

НАЗУСТРІЧ, двотижневик. література, мистецтво, наука, громадське життя. Ч. 3. Львів, 1. II. 1935 рік. Ціна 50 сот. Зміст: Павло Зайцев: Незабутній учитель Шевченка. — Улас Самчук: К льва слів наостріх. — Юрій Косач: З поеми „Імперії“. — Д-р Ярослав Гординський: На безпуттях до великого роману. — Ол. Досвітній: Серед к огізів. — Літературна нагорода 1934. Голоси членів журі. (В. Сімович, О. Боднарович, М. Гнатишак, В. Дорошенко К. Малицька, Микола Матіїв-Мельник, М. Рудницький, Ю. Шкрумеляк). — Ґеза Ґардоні: Враза — К. Ілакович: Мала Пуща (пер. С. Гординського). — м. р. Лавреатка польської державної нагороди. — Ст. Левинський: Сон зимової ночі. — За куд сами літературної нагороди. — м. р.: Автобіографія Велса. — Малі слабості великих людей. — Летіло 40 сорок.

СВІТЛО, освітньо-господарський часопис. Мукачів, січень 1935. Р. III. ч. 1.

ЮНІ ДРУЗІ, ілюстрований журнал для дітвори. Львів, січень 1935 р. Ч. 1. Р. II.

ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ Львів 1935. Ч. 3. Р. II.

МІСІОНАР, орган Пресвятого Серця Ісусового. Жовква, лютий 1935. Ч. 2. Р. XXXVIII.

MORZE, organ Ligi Morskiej i Kolonjalnej. Warszawa, luty 1935. № 2. P. XII.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича: під артистичним проводом Я. Стадника.

Стрий:

2. II. „Спадкоємець“
3. II. „Серед бурі“.
3. II. год. 3 попол. „Залізна Острога“.

Від 4. II. загостить театр на кілька вистав до Сколього. — Управа театру просить п. Славу Заяцівну подати свою точну адресу.

Великий Міський Театр.

Субота, 2. II. год. 3:30 поп. „Роскішна дівчина“.
Субота, 2. II. год. 7:30 веч. „Міщанин шляхтичем“.
Неділя, 3. II. год. 3:30 поп. „Роскішна дівчина“.
Неділя, 3. II. год. 7:30 веч. „Помста“.

Театр Різнородностей.

Субота, 2. II. год. 3:30 поп. „Нічні лети“.
Субота, 2. II. год. 7:30 веч. „Мій коханий дурнику“.
Неділя, 3. II. год. 3:30 поп. „Нічні лети“.
Неділя, 3. II. год. 7:30 веч. „Під привусовою управою“.

Кіна.

АДРІЯ: „Людина - малпа“ та додатки
АПОЛЬО: „II шампанська ніч“.
АТЛЯНТИК: „Іх ночі“.
ВАНДА: „Буря на світанку“, і „Піднебесні лицарі“.
ҐРАЖИНА: „Маскарада кохання“ та комедія.
КАСІНО: „Молодий ліс“ (на осн. В. Герпа).
КОЛІСЕЙ: „Поручник Кіже“ („Царшадіє“), ревія „Один в одного“.
КОПЕРНИК: „Петрусь“ із Фр. Ґаль і „Фліп і Флап у країні забави“.
МАРУСЕНЬКА: „Петрусь“ із Фр. Ґаль і „Фліп і Флап у країні забави“.
МІРАЖ: Рамон Новарро, Джанета Мекдональд і Секрет жінки.
МУЗА: „Віва Вілля!“
ПАЛЯС: „Циганські мельодії“.
ПАН: „Маскарада“.
ПАСАЖ: „Демон золота“, „Їздецьпримара“.
РАЙ: „Радісна година“, Мікі-Маус.
СВІТ: „Нуждарі“ і „Париж в огні“ (дві серії разом).
СОНЦЕ: „Мата Гарі“ і ревія.
СТИЛЕВЕ: „Їх високість цілує“ та ревія.
УТІХА: „Рука месника“ та ревія.
ХИМЕРА: „42-га вулиця“.

Закордонне радіо.

Субота, 2. лютого 1935.

Братислава (298,8) 16:40 Вертеп, 17:20 Словацькі нар. пісні, **Кошиці** (259,1) 18:00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 15:55 Концерт військ. оркестри, 17:25 Слявянські пісні, **Прага II.** (249,2) 14:30 Фортепян, **Париж** (1648) 13:00 Муз. поранок, 21:00 „Вікторія та її гузар“ оп. Абрагама, **Білгород** (437,3) 15:15, 20:00 Пісні, 20:30 Форт., **Берлін** (356,7) 16:00 Концерт, 19:00 Клярн. квінтет Бравса, **Кенігсвустергавзен** (1571) 19:30 „Постільон де Льонжюмо“ ком. оп. Адама, **Ляйпціґ** (382,2) 17:20 Солісти, **Мінхен** (405,4) 18:30 Соната на скрипку та форт. Двожака, **Будапешт** (550,5) 12:30 Концерт, 19:40 „Корневільські дзвони“ оп. Плянкета, 22:00 Легка муз., **Міляно** (368,6) 11:30 Тріо, 20:45 „Адо Джовінеца“ оп. Пієтрія, **Рим** (420,8) 13:05 Легка муз., 17:10 Концерт.

Неділя, 3. лютого 1934.

Братислава (298,8) 16:00 Концерт із участю віденського хору, 17:30 Концерт хору „Люмір“, **Кошиці** (259,1) 19:20 Військова орх. **Мор. Острава** (269,5) 10:00 Спів, **Прага** (269,5) 9:15 Чеська вок. поліфонія, 10:00 Скрипк. ресітал Санду Абу, 12:15 Оп. попурі, 20:00 Бетовенівський концерт. **Париж** (1648) 14:00 Популярна муз., 18:00 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 16:00 Пісні, **Берлін** (356,7) 20:00 „Доктор і аптикар“ оп. Дітерсдорфа, **Кенігсвустергавзен** (1571) 16:00 Концерт, 19:30 Запросини до танку, вес. вечір, **Кельн** (455,9) 18:15 Староітал. пісні, **Ляйпціґ** (382,2) 14:15 Спів, **Мінхен** (405,4) 13:00 Концерт, **Будапешт** (550,5) 18:50 Пісеньки, **Міляно** (368,6) 17:15 Легка музика, **Рим** (420,8) 17:00 Симф. концерт, 20:45 „Віденка“ оп. Легара.

Львівське радіо.

Субота, 2. лютого 1935.

9:00 Ранішня авд., 11:57 Сигнал часу, 12:03 Метеорольоґ. вістки, 12:05 Сільська рерум, 12:10 Театр. реперт., 12:15 Муз. поранок; у перерві „Озеро Нароч під снігом“, 14:00 Легка муз. з гр. пл., 15:00 Треба поглянути в поле, 15:15 Здоровлю тебе гр. пантою, 15:45 З покоління в покоління, 16:00 Найновіші гр. пл., 16:30 Театр Уяви: У запусти (для ст. дітей), 17:00 Концерт орх., 17:50 Відпочинок матери, 18:00 Сільська рерум, репертуар театрів, 18:05 Наші шляхи в світ крізь гдинське вікно, 18:15 Форт. дрібнички, 18:45 У лябіринті звір. інстинктів, 19:00 Ресітал на альтівці в супр. форт., 19:20 „Гродно“, 19:30 Цитра, 19:50 Трансм. з Партенкірхен: Міжнар. лещет. змагання, 22:20 Від хатини до хатини, 21:05 Веч. денник, 21:15 Як працюємо, 21:20 Концерт симф. орх., 22:02 Бібліотечний закон, 22:20 Реклям. концерт, 22:35 Спорт. в.стан, 22:50 Гр. пл., 23:05 Льожа глумливців, 23:35 Здоровлю тебе гр. пантою, 24:00 Танк. музика.

Неділя, 3. лютого 1934.

9:00 Ранішня авд., 10:00—10:30 Популярна музика з гр. плит, 11:57 Сигнал часу, 12:03 Метеорольоґ. вістки, 12:05 Програма праці т-ва Шк. Л., 12:15, 13:15 Муз. поранок, 14:00 Здоровлю тебе гр. пл., 15:00 Гутірка про льон, 15:15 Канарки співають, гр. пл., 15:25 Огляд ринків рільн. продуктів, 15:35 Краков'яки з гр. пл., 15:45 Рільн. скринька, 16:00 Авд. про Ігн. Красіцького, 16:20 Дрібні форт. твори, 16:45 Для дітей: Пригоди Бурмила зі звіринця, 17:00 Музика до танку капеля, спів), 17:50 Про альбом: Польща на морі, 18:00 Театр Уяви: „Молодий ліс“ на основі песи І. А. Герпа, 18:45 Життя молоді, 19:00 Легка музика, пісеньки, 19:50 Фейлетон, 20:00 Концерт симф. орх., 20:45 Веч. денник, 20:55 Як працюємо, 21:00 На веселій льв. хвилі, 21:00 Трансмісія з Партенкірхен м.жнар. лещ. змагань, 22:00 Реклям. концерт, 22:15 Почт.-техн. скринька, 22:30 Спорт. вістки, 22:55, 23:05 Танк. музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5:30 — зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 25:93, Париж 34:93 1/2, Берлін 212:65, Цюріх 171:45, Голляндія 358:5, Прага 22:14, Італія 45:20, Нюйорк кабель 5:31 5/8, Нюйорк чеки 5:31 3/8.

Золото: Доляри 8:910—8:930, Франки фр. 34:20—34:60, Дукати 81:50—82:00, Корони 36:20—36:50, Рублі 45:50—46:30.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 1. лютого ц. р. з приводу зниженої тенденції ціни на масло не ставить. Кооперативам платив за:

	льоко Львів.
1 л. молока	0:15 „
1 л. сметани	0:60 „
1 к. яєць	4:30 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 25 сот.

Тенденція на масло знижкова, на молоко і сметану вдержана, на яйця знижкова.

Крім того М. С. устійнив дефінітивні ціни на масло за час від 21. до 31. січня ц. р. на **2:10 за 1 кг.**

Маслосоюз повідомляє, що від 1 лютого ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Молоді кури	І. кл.	за 1 кг.	0:95 зол.
Старі „	„	„	0:75 „
Годовані качки	„	„	1:10 „
Годовані гуси	„	„	0:90 „
Індики	„	„	0:90 „
Індички	„	„	1:10 „
Пантарки	„	„	1:20 „

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПРОДАВЦІВ (ЦЬ) по інституціях і домах приймe на корисних умовах **фабричний склад паперців і футок „Калина“, Львів, ул. Бляхарська 11.** 917 4—4

АДВОКАТСЬКИЙ апдікант з 3 1/2 річною практикою шукає дальшої практики в адвоката зараз, за утриманням. Ласкаві зголошення: м-р Володимир Кошів Сколе. 923 2—2

ТРИМІСЯЧНИЙ КУРС крою, шиття, моделювання починає школа жіночого кравецтва, Львів, Академічна 22. 28/22 2—7

НАЙГАРНІШІ фасони, приступні ціни. Ателіє жіночих суконь „Марія“ Львів, Академічна 22. І. п. тел. 35-43. 30/22 1-5

ОГОЛОШЕННЯ.

Закон про відновлення селянства,

з поясненнями — д-ра О. Лисого.

ЗМІСТ: 1. Закон про переміну і управильнення рільничих довгів. — 2. Закон про розємні уряди — 3. Закон про управильнення власности нерухомостей відданих через парцеляцію в посідання набувців.

Книжка необхідна для: довжників, вірителів і парцелянтів.

ЗАМОВЛЯТИ: ЛЬВІВ, МІЦКЕВИЧА 7. „САМООСВІТА“ —:— П. К. О. 500.872. Ціна 1:50 зол. разом з поштовою пересилкою. Книжку висилається тільки за попереднім надісланням готівки. 912 3-3

Жадайте всюди
крупники, карки, бранзлеві і підошвові очни марки

928 **„АЛЬМА“** 1—3

які кооперативам доставляє

„Центросоюз“

На Сході — ми!

ІВАНА ЧЕРНЯВИ.

Книжка змальовує по мистецьки боротьбу України з Москвою у непалекому прийдешньому. — Окладинка роботи мистця Андрусева 200 сторін друку. — Ціна зол. 1:50.

Дістати можна в друкарні „ДЕМОС“, Львів. Ринок ч. 10. і у всіх книгарнях.

Велика нагорода — 800 зол. задурно!!!

По оказійнім закупі великої скількости матеріялів доброї якости, продаємо їх по рекордово низьких цінах, щоби наші клієнти могли переконатись, що за мінімальний гріш можна у нас убратися у цілу виправу, за яку кожний з купуючих буде нам дуже вдячний.

Тільки за 10:00 зол.

висилаємо: 3 м. матеріялу на мужеське убрання, дуже модне, повної подвійної ширини 140 цм., 1 муж. пульовер з довгими рукавами, грубий і теплий, із шалевим ковніром або із замком, 1 пару підштанців з доброго білого трикоту, 1 мужеську сорочку в дуже добрім ґатунку з модним сатиновим викінченням, 1 муж. вовняний, суконний шалик, 1 пару мужеських зимових рукавичок, 1 пару скарпиток, дуже модних в десень, 1 муж. хустинки до носа з гарним коліровим берегом. Такий самий комплет тільки у ліпшім ґатунку з матеріялом „Боcтон“ на елеґантне муж. убрання коштує зол. 14:96.

Тільки за зол. 10:50

висилаємо: 4 м. матеріялу зв. „шкоцький“ (вовняні десені) на модну і елеґантну жіночу сукню, 1 светер, пульовер жіночий зимовий наймодніший у тепер сезоні, 1 пару жін. пантофлів (подати ч. обуви), 1 зимову хустку в модні колірові крати ясні або темні, 1 жіночу елястично-вовняну сорочку гарно викінчену, колір на бажання. 1 пару реформ з знаменитого трикоту, 1 пару шовкових або вовняних панчіх, 1 шалик-запаску жіночу вовняну в модні взори і 2 жін. батистові хустинки з шовковою обвідкою. Такий самий комплет, тільки у виборовім ґатунку, коштує зол. 13:50.

45 метрів тільки за зол. 22:25

висилаємо: 1 штуку білого полотна 17 метрів на муж. білля, жіночу і елеґантну постіль фірми „І. К. Познанського“, 6 м. медаполяну — полотна на гарне жіноче білля або 6 м. мягкої і пушистої фланелі на білля всілякого роду, 6 м. кремового полотна в знаменитім ґатунку на всіляке білля, 6 м. зефіру в модні десені на муж. денні сорочки або 4 м. матеріялу на гарну жіночу сукню і 10 м. білого полотна на добрі тревалі рушники або 2 простирала повної довжини і ширини.

Виказані комплети висилаємо за почтовою післяплатою, на листовне замовлення, платиться при відборі товару. — Без ризика, якщо товар не подобається, приймаємо назад і гроші негайно звертаємо. Адресувати:

„Polski Towar“, Łódź, ul. Piłsudskiego 44—12.

УВАГА: З метою поширити нашу фірму рішили ми додати до кожної 10-ої пачки 80 золотих, а до кожної пачки долучуємо вартісну премію. 929